

ÚVOD

Před pěti lety se stala výsledkem řešení dílčího úkolu státního plánu základního výzkumu monografie o rozpínavosti českého bankovního kapitálu ve střední, jihovýchodní a východní Evropě v období rakousko-uherského imperialismu. Zkoumaná látka byla rozdělena do dvou částí. Podle exportní aktivity tvořila totiž tehdejší reprezentaci českého peněžnictví jednak skupina průkopníků, kterou představovala první významná česká pojišťovna a s ní další dvě, respektive tři nejstarší české obchodní banky, jednak skupina středních a malých ústavů, postupně zakládaných v posledních dvou desetiletích habsburské monarchie.

První část monografie byla zveřejněna r. 1987 pod názvem Na prahu české kapitálové expanze. Analyzovala počátky vývozu pojištění vzájemně pojišťovací banky Slavie a následný vývoz kapitálu Živnobanky, Pragobanky a eventuálně také Kralobanky.

Publikaci hodnotili příznivě domácí i zahraniční recenzenti, podle jejichž připomínek byl doplněn při přípravě rukopisu druhé jeho části okruh pramenů zejména o výzkum rejstříků bývalých obchodních soudů a okruh literatury o studium teoretického díla J. Riessera a dílčích příspěvků dalších autorů.

Předkládaná část monografie zobrazuje české obchodní banky z let 1898—1918 a jejich angažmá na cizích peněžních trzích. Zabývá se zahraničními běžnými obchody a mimořádnými transakcemi, které provozovaly zejména Sporobanka a ČPB, případně i další začínající univerzální a speciální peněžní ústavy.

První část byla opatřena úvodem, soupisy literatury a pramenů a seznamem použitých zkratek, k druhé části jsou připojeny exkursy, přílohy, resumé a místní rejstřík. Všechny uvedené přídavné složky jsou společné pro celou monografii. Aby bylo dodrženo jednotné citování, zůstaly v odkazech ponechány zkratky původních názvů: PA SBČS (nyní Archiv České národní banky v Praze) a SOA Brno (nyní Moravský zemský archiv v Brně).

